

تفاهم نامه

با عنایت به قوانین و سیاست های بخش کشاورزی در خصوص صیانت از منابع طبیعی کشور و مبانی حفاظت از محیط زیست و اصول توسعه پایدار، بویژه ارتقاء کمی و کیفی مراتع در زیست بوم های عشایری، این تفاهم نامه در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۵ فی مابین آقای مهندس خداکرم جلالی ریاست سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور که از این پس سازمان جنگلها نامیده می شود و آقای مهندس کرمعلی قندالی ریاست سازمان امور عشایر ایران که از این پس سازمان عشایر نامیده می شود، به شرح ذیل منعقد می گردد.

ماده ۱- هدف:

همکاری مشترک و تعامل دو سازمان در راستای مدیریت پایدار منابع طبیعی در زیست بوم های عشایری کشور با رعایت حقوق عرفی قانونی و ارتقاء معیشت پایدار عشایر

ماده ۲ محورهای همکاری:

- ۱-۲- سیاستگزاری و برنامه ریزی برای دستیابی به هدف تفاهم نامه با استفاده از تمام پتانسیل ها و ظرفیت های اجرایی دو سازمان
- ۲-۲- حفاظت، احیاء، اصلاح، توسعه و بهره برداری از عرصه های منابع طبیعی با مشارکت صاحبان عرف مراتع عشایری و تشکلهای عشایری
- ۳-۲- انجام مطالعات جدید و نیز استفاده از اطلاعات، تحقیقات و یافته های علمی برای تحقق اهداف تفاهم نامه
- ۴-۲- ساماندهی و بهره برداری از بانک اطلاعات مرتبط با سامان های عشایری و ممیزی مراتع
- ۵-۲- ساماندهی و توانمند سازی عشایر و تشکل های مرتبط، در راستای حفاظت و بهره برداری چند منظوره و پایدار از مراتع
- ۶-۲- حفظ، ارتقاء و تنوع بخشی به فعالیت های اقتصادی جامعه عشایر در قالب طرحهای مرتعداری و منابع طبیعی با مشارکت صاحبان عرف مراتع عشایری، تشکلهای عشایری و انجمن های صنفی

دبیرخانه ستاد ملی عشایر

۱۳۹۳ / ۱۲ / ۲۵

۱۴۲۴۴

سازمان امور شیپری

جمهوری اسلامی ایران

وزارت مالد کشاورزی
ذبی، همدری، آبزی و شیپری

ماده ۳- اقدامات مشترک:

- ۳-۱- به هنگام سازی آمار و اطلاعات پایه فی مابین دو سازمان و تبادل اطلاعات
- ۳-۲- تهیه و اجرای طرح مدیریت پایدار زیست بوم در دو پایلوت انتخابی
- ۳-۳- برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی جهت بهره برداران سامان های عرفی عشایری
- ۳-۴- برنامه ریزی، هماهنگی و اجرای پوشش کامل استفاده از سوخت فسیلی و توسعه کاربرد انرژی تجدید پذیر در سامان های عرفی عشایری به منظور کاهش تخریب مراتع
- ۳-۵- تشکیل کمیته راهبردی (در سطح ملی) و کمیته اجرایی (در سطح استانی) جهت اجرای تفاهم نامه
- ۳-۶- همکاری در زمینه افزایش ضریب حفاظتی مراتع عشایری بالاخص در خارج از فصل بهره برداری
- ۳-۷- برنامه ریزی و همکاری مستمر در اجرای ساماندهی کوچ و مدیریت چرا با اولویت اقدامات ذیل:
  - الف: هماهنگی در آرایه خدمات به بهره برداران عشایری صاحب پروانه چرای تمدید شده و تعیین تکلیف و ساماندهی بهره برداران عرفی مراتع عشایری
  - ب: اطلاع رسانی در خصوص رعایت تقویم کوچ سالانه بر اساس اطلاعیه های ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری
  - ج: جانمایی، تهیه و اجرای طرحهای مرتبط با احداث و تجهیز اترافگاه ها و ایستگاه های انتظار دام
- ۳-۸- همکاری در تهیه و اجرای طرحهای مرتعداری تلفیقی و چند منظوره در راستای تنوع بخشی به فعالیتهای تولیدی و ارتقای معیشت پایدار عشایر

سازمان امور عشایر ایران

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
دفتر عشایر، دامپروری و آبزیان

ماده ۴ - اقدامات سازمان جنگل ها:

- ۴-۱- عدم تخصیص اراضی ملی در محدوده ایلراها بر اساس نقشه های مصوب سازمان امور عشایر مبتنی بر ماده ۲ آیین نامه اجرایی لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی
- ۴-۲- تأکید بر عدم واگذاری مراتع در سامان های عرفی عشایر و در صورت ضرورت واگذاری، با اولویت بهره برداران عرفی (صاحب عرف عشایر) و با رعایت دستورالعمل استعدادیابی
- ۴-۳- همکاری در تخصیص اراضی ملی مورد نیاز برای احداث ایستگاههای انتظار دام و اتراقگاه ها در مسیر کوچ عشایر (با رعایت حقوق عرفی موضوع تبصره یک ماده ۴۷ قانون تنظیم)
- ۴-۴- همکاری در تأمین نهال های مورد نیاز جهت کاشت در کانون های اسکان، ترجیحا بطور رایگان
- ۴-۵- واگذاری مدیریت مراتع عشایری به خود عشایر در قالب طرحهای مرتعداری و حمایت های مالی و قانونی از مجریان طرح ها
- ۴-۶- تهیه و بازنگری طرح های مرتعداری با رویکرد استفاده چند منظوره از ظرفیت مراتع (کشت علوفه، کشت و بهره برداری از گیاهان دارویی و محصولات غیر چوبی مراتع و ...)
- ۴-۷- اولویت در مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری در مناطق عشایری کشور، با مشارکت عشایر
- ۴-۸- تأکید بر تنسيق مراتع مشترک روستایی و عشایری

ماده ۵ - اقدامات سازمان امور عشایر ایران:

- ۵-۱- ارایه نقشه و اطلاعات توصیفی محدوده ایلراه ها و اتراقگاههای عشایری مصوب سازمان امور عشایر
- ۵-۲- همکاری در اجرای طرحهای مرتعداری و مدیریت پایدار زیست بوم در تعامل با سازمان جنگل ها با مشارکت عشایر ذینفع
- ۵-۳- ارائه آمار جمعیتی عشایر به تفکیک استان و شهرستان (در حد خانوار)

سازمان امور عشایر ایران

جمهوری اسلامی ایران

وزارت مبادکشاوری
دفتر امور عشایر و دامپروری

۴-۵- اجرای طرح های پروار بندی در قالب طرح زنجیره تولید به منظور کاهش فشار دام مازاد بر

مراتع

۵-۵- اطلاع رسانی، ترغیب و همکاری در جلب مشارکت عشایر و تشکل های عشایری در حفاظت مراتع و اجرای طرحهای مرتعداری در مناطق عشایری

۶-۵- شناسایی و معرفی عشایر به منظور قرقبانی در مراتع عشایری (بویژه در زمان خارج از فصل چرا) به سازمان جنگلها

ماده ۶- ساز و کار اجرایی

۱-۶- به منظور اجرایی نمودن، پایش، ارزیابی و نظارت بر حسن اجرای این تفاهم نامه و تدوین دستور العمل های مورد نیاز، کمیته راهبردی با عضویت دفتر امور مراتع (دبیر کمیته)، دفتر حفاظت و حمایت، یگان حفاظت، دفتر ترویج و مشارکت مردمی و دفتر برنامه ریزی و بودجه (از سازمان جنگلها) - دفتر بهسازی و امور تولید، دفتر ساماندهی و هماهنگی امور عشایر و دفتر برنامه ریزی و بودجه، دفتر امور تعاونی ها و مشارکت های مردمی سازمان امور عشایر، نماینده کانون انجمن صنفی مرتعداری و اتحادیه تعاونی های عشایری تشکیل می گردد.

۲-۶- کمیته های اجرایی استانی با عضویت واحدهای ذیربط درادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری، امور عشایر استان، نماینده انجمن صنفی مرتعداران و نماینده تشکل های عشایری به صورت مستمر، جهت اجرایی نمودن مفاد تفاهم نامه تشکیل می گردد.

۳-۶- کمیته راهبردی حداکثر ظرف مدت یک ماه از مبادله تفاهم نامه، برنامه زمان بندی و اولویت بندی محورهای اجرایی آن را تهیه و جهت ابلاغ ارائه می نماید.

۴-۶- این تفاهم نامه در شش ماده و ۳۲ بند برای مدت پنج سال و در دو نسخه تنظیم گردیده که هر نسخه حکم واحد را داشته و پس از امضا، برای طرفین لازم الاجرا می باشد.

کرملی قندالی

رئیس سازمان امور عشایر ایران

خداکرم جلالی

معاون وزیر و رئیس سازمان

جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور